

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 16 NOIEMBRIE 1977¹

NV G.B.-INNO-B.M.
împotriva Vereniging van de Kleinhandelaars in Tabak (ATAB)
Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Hof van Cassatie –
Belgia

„Tutun prelucrat”

Cauza 13/77

În cauza 13/77,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Hof van Cassatie (Curtea de Casație) din Belgia pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

NV G.B.-INNO-B.M.

și

VERENIGING VAN DE KLEINHANDELAARS IN TABAK (ATAB) (Asociația vânzătorilor cu amănuntul de produse din tutun),

unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 3 litera (f), a articolului 5 al doilea paragraf, a articolelor 30, 31, 32, 86 și 90 din Tratatul CEE, precum și a dispozițiilor Directivei nr. 72/464/CEE a Consiliului (JO L 303/1, p. 3) privind alte impozite decât impozitele pe cifra de afaceri și care afectează consumul de tutun prelucrat,

CURTEA,

compusă din domnii H. Kutscher, președinte, M. Sørensen și G. Bosco, președinți de cameră, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart, A. O’Keeffe și A. Touffait, judecători,

avocat general: domnul G. Reischl

grefier: domnul A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

---

¹ Limba de procedură: olandeza.

1 Întrucât, prin hotărârea din 7 ianuarie 1977, primită la Curte la 26 ianuarie 1977, Hof van Cassatie din Belgia a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, patru întrebări privind interpretarea articolului 3 litera (f), a articolului 5 al doilea paragraf, a articolelor 30, 31, 32, 86 și 90 din Tratatul CEE, precum și a dispozițiilor Directivei nr. 72/464/CEE a Consiliului (JO L 303, p. 3) privind alte impozite decât impozitele pe cifra de afaceri, care se aplică consumului de tutun prelucrat;

2 întrebările au fost adresate în cadrul unui litigiu între o societate pe acțiuni belgiană, G.B.-INNO-B.M., care are deschise în Belgia mai multe centre comerciale mari, și asociația non-profit „Asociația vânzătorilor cu amănuntul de produse din tutun” (denumită în continuare ATAB);

3 din dosar rezultă că, prin ordonanța din 24 aprilie 1972, ca urmare a unei acțiuni introduse de către ATAB, președintele tribunalului comercial din Bruxelles a hotărât ca societatea al cărei având-cauză este G.B.-INNO-B.M. să sisteze vânzarea sau oferirea spre vânzare a țigărilor la un preț inferior celui de pe banderola fiscală, pe motiv că această practică ar constitui un act de concurență neloială și o încălcare a articolului 58 din legea belgiană din 3 iulie 1969 (Codul privind taxa pe valoarea adăugată), care prevede următoarele:

„În ceea ce privește produsele din tutun fabricate, importate sau produse în țară, taxa este percepută în toate cazurile în care trebuie achitată acciza, în temeiul dispozițiilor legale sau administrative referitoare la regimul fiscal al produselor din tutun. Taxa este calculată pe baza prețului de pe banderola fiscală, care trebuie să fie prețul de vânzare către consumator sau, dacă nu este prevăzut nici un preț, pe baza adoptată pentru perceperea accizei”;

4 acțiunea împotriva acestei ordonanțe, introdusă de G.B.-INNO-B.M., fiind respinsă de Hof van Beroep (Curtea de Apel) din Bruxelles, prin hotărârea din 24 noiembrie 1974 societatea s-a adresat Hof van Cassatie (Curtea de Casație);

Legislația națională

5 Întrucât tutunul prelucrat este supus în Belgia unui regim de accize caracterizat prin aplicarea unei accize *ad valorem* calculată la prețul de vânzare cu amănuntul, „inclusiv TVA”;

6 suma cumulată a acestor două impozite este achitată de către fabricant sau de către importator în momentul cumpărării banderolelor fiscale care sunt aplicate pe diferitele produse din tutun fabricate sau importate și care indică prețul de vânzare cu amănuntul;

7 întrucât este interzisă vânzarea către consumator a produselor din tutun la un preț superior prețului de vânzare cu amănuntul, indicat pe banderolă;

8 în ceea ce privește accizele, aceeași interdicție este prevăzută formal la alineatul (12) din regulamentul anexat la ordinul ministerial din 22 ianuarie 1948 privind perceperea accizei pe tutunul prelucrat;

9 în ceea ce privește TVA, interdicția rezultă din faptul că articolul 58 alineatul (1) din legea din 3 iulie 1969 menționată anterior, se referă la principiile referitoare la exigibilitate și la perceperea accizelor;

10 întrucât, de asemenea, este interzisă vânzarea către consumator a produselor din tutun la un preț inferior prețului indicat pe banderola fiscală;

11 dacă în momentul în care s-au petrecut faptele această interdicție nu era în vigoare în materie de accize, în ceea ce privește TVA era deja în vigoare, în temeiul articolului 58 alineatul (1) din legea din 3 iulie 1969 citată anterior;

12 întrucât întrebările adresate de Hof van Cassatie trebuie să permită acestei instanțe să evalueze compatibilitatea cu dreptul comunitar a dispozițiilor articolului 58 alineatul (1) din legea belgiană din 3 iulie 1969, în măsura în care acestea impun, pentru vânzarea către consumator, a unui preț de vânzare stabilit de către fabricanți sau de către importatori;

Observații generale

13 Întrucât, în toate statele membre, impozitul pe tutunul prelucrat constituie o sursă importantă de venituri fiscale, autoritățile competente trebuie să dispună de mijloace eficiente pentru colectarea acestuia;

14 în stadiul actual al dreptului comunitar, fiecare stat membru trebuie să-și aleagă propria metodă de control fiscal pentru produsele din tutun prelucrat puse în vânzare pe teritoriul său;

15 din necesitatea îndeplinirii cerințelor de control – riguroase și deseori complicate, mai mult, diferite de la un stat membru la altul – importul și exportul produselor din tutun prelucrat fac, în acest moment, obiectul unor piedici inevitabile, iar comerțul interstatal pentru aceste produse necesită, în condițiile date, resurse considerabile și cunoștințe specializate;

16 ținând seama de proporția fiscală importantă conținută în prețul de vânzare către consumator, profiturile realizate de vânzătorul cu ridicata și de către vânzătorul cu amănuntul sunt relativ reduse;

17 într-un sistem în care, astfel cum este în Belgia, baza de evaluare a impozitului pe acciză și pe TVA este prețul de vânzare cu amănuntul, interdicția de a vinde către consumator produse din tutun la un preț superior prețului de vânzare cu amănuntul, indicat pe banderolă, constituie o garanție fiscală esențială destinată evitării, de către producători și importatori, a unei subevaluări a produselor lor în momentul plății taxei fiscale;

18 pe de altă parte, interdicția de a vinde către consumator la un preț inferior celui indicat pe banderola fiscală nu este în mod necesar impusă din motive fiscale ci, conform anumitor guverne interveniente în cauză, din motive mai curând socio-economice, astfel încât, prin eliminarea posibilității de a acorda orice tipuri de reduceri în momentul vânzării către consumator, interdicția vizează menținerea unei anumite structuri a vânzării cu amănuntul, evitându-se astfel concentrarea acesteia în dezavantajul micilor vânzători cu amănuntul;

19 s-a susținut, de asemenea, că menținerea unui preț fix de vânzare cu amănuntul este esențială pentru a se asigura că statul membru obține efectiv venituri din încasarea impozitelor pe tutunul prelucrat;

20 cu toate acestea, deoarece într-un sistem cum este cel în cauză colectarea impozitelor este efectuată în momentul în care sunt obținute banderolele fiscale, acest argument nu poate fi acceptat;

21 în sfârșit, trebuie observat că într-un sistem cum este cel care se aplică în Belgia, nimic nu împiedică, în principiu, un vânzător cu amănuntul, să-și stabilească propriul preț de vânzare către consumator, după obținerea produselor din tutun care poartă banderolele fiscale adecvate;

22 cu toate acestea, în practică, această operațiune nu este posibilă decât cu cooperarea fabricantului sau a importatorului, pe de o parte, și autoritățile fiscale naționale, pe de altă parte, iar această cooperare poate fi adeseori dificil de obținut;

23 ținând seama de toate aceste considerente, este necesar să se răspundă întrebărilor adresate de instanța națională;

Cu privire la prima întrebare

24 Întrucât în prima parte a primei întrebări Hof van Cassatie dorește să afle dacă articolul 3 litera (f), articolul 5 al doilea paragraf și articolul 86 din tratat trebuie interpretate în sensul că se interzice statelor membre să introducă sau să mențină în legislația lor o dispoziție prin care să se impună, atât pentru produsele importate, cât și pentru produsele fabricate intern, în momentul vânzării către consumator, un preț de vânzare stabilit de către fabricanți sau de către importatori în cazul în care această dispoziție:

– este de natură să favorizeze folosirea în mod abuziv a unei poziții dominante pe piața comună de către una sau mai multe întreprinderi, în sensul articolului 86 din tratat;

– favorizează abuzul de poziție dominantă de către una sau mai multe întreprinderi, poziție dominantă care constă în faptul că fabricanții și importatorii de tutun prelucrat îi pot obliga pe vânzătorii cu amănuntul dintr-un stat membru să respecte prețurile de vânzare către consumator stabilite de aceștia;

25 în a doua parte a întrebării se dorește să se afle, în primul rând, dacă este interzis să se introducă sau să se mențină o astfel de măsură, chiar dacă are o aplicabilitate generală, în sensul că vizează orice fabricant sau importator, inclusiv pe cei care nu dețin o poziție dominantă sau care nu o folosesc într-un mod abuziv și *a fortiori*, dacă nici scopul, și nici obiectul sau efectul său nu constau în abuzul de poziție dominantă;

26 în al doilea rând, se dorește să se afle dacă dispozițiile tratatului menționate în prima parte a întrebării nu trebuie, într-un astfel de caz, interpretate în sensul că introducerea sau menținerea unei astfel de dispoziții nu este în niciun caz interzisă, dar nu poate avea niciun efect asupra domeniului de aplicare al articolului 86, în sensul că abuzul de poziție dominantă este în continuare interzis, chiar dacă în speță a fost favorizat de această dispoziție;

27 este necesar să fie examinate împreună diferitele părți ale acestei întrebări;

28 întrucât sistemul pieței unice, pe care tratatul dorește să-l creeze, exclude, pe de o parte, orice reglementare națională care împiedică direct sau indirect, în mod real sau potențial, comerțul intracomunitar;

29 pe de altă parte, scopul enunțat la articolul 3 litera (f) este menționat în mai multe dispoziții ale tratatului referitoare la regulile concurenței, inclusiv la articolul 86, care declară incompatibil cu piața comună, în măsura în care ar putea aduce atingere comerțului dintre statele membre, faptul că una sau mai multe întreprinderi se folosește în mod abuziv de o poziție dominantă;

30 întrucât articolul 5 al doilea paragraf din tratat prevede că statele membre se abțin de la orice măsuri care pot pune în pericol realizarea obiectivelor tratatului;

31 prin urmare, deși este adevărat că articolul 86 se adresează întreprinderilor, nu este mai puțin adevărat faptul că tratatul impune statelor membre să nu ia sau să nu mențină în vigoare măsuri care ar putea elimina efectul util al acestei dispoziții.

32 articolul 90 prevede astfel că, în ceea ce privește întreprinderile publice și întreprinderile cărora le acordă drepturi speciale sau exclusive, statele membre nu adoptă și nu mențin nicio măsură contrară, în special, normelor prevăzute la articolele 85 – 94;

33 în mod similar, statele membre nu pot adopta măsuri care să permită întreprinderilor private să se sustragă de la constrângerile impuse de articolele 85 – 94 din tratat;

34 în orice caz, articolul 86 interzice folosirea în mod abuziv, de către una sau mai multe întreprinderi, a unei poziții dominante, chiar dacă un astfel de abuz este favorizat de către o dispoziție legislativă internă;

35 în orice situație, o măsură internă care are ca efect facilitarea folosirii abuzive a unei poziții dominante care ar putea aduce atingere comerțului dintre statele membre este în mod firesc incompatibilă cu articolele 30 și 34 care interzic restricțiile cantitative la import sau la export, precum și orice măsură cu efect echivalent;

36 întrucât compatibilitatea cu tratatul a unui sistem de stabilire a prețurilor de vânzare cu amănuntul trebuie analizată de instanța națională avându-se în vedere toate condițiile de aplicare a dispozițiilor de drept comunitar la care face referire;

37 în acest sens, Hof van Cassatie a luat în considerare posibilitatea, pe de o parte, că ar putea constitui o poziție dominantă faptul că fabricanții și importatorii de tutun prelucrat îi pot obliga pe vânzătorii cu amănuntul dintr-un stat membru să respecte prețurile de vânzare către consumator stabilite de aceștia și, pe de altă parte, că măsura considerată ca putând aduce o eventuală atingere articolului 86 coroborat cu articolul 5 al doilea paragraf este o dispoziție care impune respectarea acestor prețuri în momentul vânzării către consumator;

38 pentru a evalua compatibilitatea introducerii sau menținerii în vigoare a unei astfel de măsuri cu dispozițiile de drept comunitar, instanța națională trebuie, de asemenea, să stabilească dacă, având în vedere obstacolele în fața schimburilor comerciale interstatale de tutun prelucrat care pot rezulta ca urmare a tipului de regim fiscal în cauză, această măsură poate afecta comerțul dintre statele membre, condiție pentru aplicarea interdicțiilor de la articolul 86;

Cu privire la a doua întrebare

39 Întrucât prin a doua întrebare Hof van Cassatie dorește să afle dacă, în cazul întreprinderilor cărora statul le acordă drepturi speciale sau exclusive în sensul articolului 90 din tratat, atunci când statul oferă în mod indirect, prin intermediul unei dispoziții legislative, fabricanților și importatorilor anumitor produse spre deosebire de cazul altor producători și importatori ai altor produse, există posibilitatea ca întreprinderile să stabilească prețul de vânzare către consumator și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă menținerea unor astfel de drepturi speciale sau exclusive este contrară dispozițiilor de la articolele 7 și 85-94 din tratat;

40 întrucât trebuie amintit că regimul fiscal în cauză oferă fabricantului sau importatorului libertatea de a stabili un preț de vânzare cu amănuntul al produselor sale inferior prețului de vânzare al produselor concurente din aceeași categorie, de aceeași calitate și cu aceleași caracteristici;

41 această posibilitate fiind deschisă tuturor celor care devin producători sau importatori de tutun prelucrat, inclusiv vânzătorilor cu amănuntul, și, prin urmare, unei categorii nelimitate de întreprinderi, clasificarea acestora ca deținătoare ale unor drepturi „speciale” și, în orice caz, ale unor drepturi „exclusive” poate fi pusă sub semnul întrebării;

42 cu toate acestea, ținând seama de motivațiile răspunsului dat la prima întrebare, în sensul că articolul 90 constituie numai o aplicare specială a anumitor principii generale care sunt impuse statelor membre, nu este necesar să se mai ofere un răspuns la cea de a doua întrebare;

Cu privire la a treia întrebare

43 Întrucât prin această întrebare, care este divizată în trei părți, se dorește în primul rând să se afle dacă articolele 30, 31 și 32 din Tratatul CEE trebuie să fie interpretate în sensul că reprezintă o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative care include o reglementare a unui stat membru care, pentru vânzarea de tutun prelucrat către consumator, impune un preț fix care este indicat pe banderolele fiscale și care, după caz, este stabilit atât de către fabricanții acestor produse, care sunt stabiliți în statul respectiv, cât și de către importatorii acelorași produse, provenite în special din alte state membre;

44 în continuare se dorește să se afle dacă o astfel de reglementare constituie o astfel de măsură doar în cazul în care poate împiedica direct sau indirect, efectiv sau potențial, schimburile comerciale comunitare, fapt care trebuie evaluat de către instanța națională;

45 în ultimul rând, prin această întrebare se dorește să se afle dacă situația este diferită în cazul în care statul membru permite producătorilor și importatorilor, după notificarea creșterii prețului și respectarea unei perioade de așteptare, să stabilească prețurile, inclusiv prețurile la vânzarea cu amănuntul, dar publică aceste prețuri și, prin măsura menționată mai sus, asigură respectarea acesteia;

46 întrucât articolul 30 interzice, în comerțul între statele membre, orice măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative;

47 în sensul acestei interdicții, este suficient ca măsurile în cauză să poată împiedica, direct sau indirect, efectiv sau potențial, importurile între statele membre.

48 întrucât este de amintit, după cum se specifică în Directiva 70/50 a Comisiei din 22 decembrie 1969 (JO L nr. 13 din 19.1.1970, p. 29) că sunt considerate măsuri cu efect echivalent unei restricții cantitative la import „măsurile, altele decât cele aplicabile în mod egal produselor naționale și produselor importate, care împiedică importurile care ar fi putut avea loc în absența lor, inclusiv cele care fac importurile mai dificile sau oneroase față de desfacerea producției naționale”;

49 cu toate acestea, măsurile cu efect echivalent specificate de directivă nu includ măsurile care având acest efect împiedică schimburile comerciale interstatale, dar la care s-a făcut deja referire în mod specific în tratat, în special ca măsuri fiscale, sau sunt ele însele permise ca fiind expresia sau mijlocul de exprimare a puterilor deținute de statele membre;

50 obstacolele generate de impozitele indirecte sunt avute în vedere de articolul 99 din tratat, care impune Comisiei obligația de a căuta metodele de armonizare, în interesul pieței comune, a legislațiilor naționale în domeniu, coroborat cu articolul 100, privind apropierea legislațiilor;

51 Consiliul a adoptat, în temeiul articolelor citate anterior, Directiva nr. 72/464, care face obiectul celei de-a patra întrebări, tocmai pentru că a considerat că este în interesul pieței comune să armonizeze normele de impozitare care se aplică consumului de tutun prelucrat, în vederea eliminării progresive din sistemele naționale a factorilor care pot împiedica libera circulație și denatura condițiile concurenței;

52 cu toate că un preț maxim aplicabil fără deosebire produselor naționale și celor importate nu constituie o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative, poate, totuși, să aibă un astfel de efect dacă acesta este stabilit la un nivel la care vânzarea de produse importate devine ori imposibilă, ori mai dificilă decât cea a produselor naționale;

53 în schimb, un sistem în care prețul este liber ales de către fabricant sau, după caz, de către importator poate deveni, în virtutea unei măsuri legislative naționale, un sistem de prețuri impuse consumatorului, care nu face nicio distincție între produsele interne și produsele importate, având în general efecte numai în plan intern;

54 cu toate acestea, nu poate fi exclusă posibilitatea ca în anumite cazuri un astfel de sistem să poată produce efecte asupra schimburilor comerciale intracomunitare;

55 după cum s-a specificat anterior, importul și exportul tutunului prelucrat fac obiectul unor piedici inerente în diversele metode de control fiscal utilizate de către statele membre, în special pentru a asigura colectarea impozitelor la care aceste produse sunt supuse;

56 prin urmare, pentru a stabili dacă o reglementare a unui stat membru care, pentru vânzarea de tutun prelucrat către consumator, impune un preț fix, respectiv cel care a fost liber ales de către fabricant sau de către importator, poate eventual să constituie o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative, instanța națională este cea care trebuie să hotărască, ținând seama de obstacolele fiscale ce afectează sectorul produselor în cauză, dacă este suficient ca măsurile în cauză să poată împiedica, direct sau indirect, efectiv sau potențial, importurile între statele membre.

Cu privire la a patra întrebare

57 Întrucât prin această întrebare se dorește, în primul rând, să se afle dacă dispozițiile de la articolul 5 din Directiva nr. 72/464 a Consiliului sunt direct aplicabile, astfel încât particularii să se poată prevala de acestea în fața instanțelor naționale și, în al doilea rând, dacă statelor membre le este interzis să introducă sau să mențină în vigoare o măsură legislativă care, pentru vânzarea către consumator a produselor din tutun prelucrat importate sau fabricate intern, impune un preț de vânzare, indicat pe banderola fiscală, în sensul că nici prețul maxim nu poate fi depășit, nici articolul nu poate fi vândut la un preț inferior;

58 este de preferat să fie analizată mai întâi a doua parte a acestei întrebări, dat fiind faptul că dacă aceasta primește un răspuns negativ, nu mai este necesar să se răspundă la prima parte a întrebării;

59 întrucât Directiva nr. 72/464 a Consiliului, întemeiată pe articolele 99 și 100 din tratat, în mod similar directivelor din 11 aprilie 1967 privind armonizarea impozitelor pe cifra de

afaceri (JO nr. L 71, p. 1301 și p. 1303), prevede regulile de bază pentru prima etapă de armonizare a accizelor pentru tutunul fabricat;

60 în preambulul directivei, Consiliul stabilește încă de la început ca principiu faptul că realizarea unei uniuni economice care să implice o concurență sănătoasă și care să aibă caracteristici similare celor existente într-o piață internă presupune, în ceea ce privește sectorul tutunului prelucrat, ca aplicarea în statele membre a impozitelor pe consumul produselor din acest sector să nu denatureze condițiile concurenței și să nu afecteze libera circulație a acestora în Comunitate;

61 directiva stabilește la articolul 1 principiul armonizării structurilor accizelor pentru tutunul prelucrat, în mai multe etape, iar la articolul 4 un sistem de accize care implică un element de proporționalitate și un element specific;

62 Articolul 5 alineatul (1) din directivă prevede:

„Producătorii și importatorii stabilesc liber prețurile maxime de vânzare cu amănuntul pentru fiecare din produsele lor. Prezenta dispoziție nu poate, totuși, împiedica aplicarea legislațiilor naționale privind controlul nivelului prețurilor sau respectarea prețurilor impuse”;

63 întrucât, ținând seama de faptul că cerințele privind concurența implică un sistem de prețuri liber stabilite pentru toate grupele de produse din tutun prelucrat, Consiliul a prevăzut la articolul 5 alineatul (1) din directivă că producătorii și importatorii stabilesc liber prețurile maxime de vânzare cu amănuntul pentru fiecare din produsele lor;

64 analizată în context, a doua teză de la articolul 5 alineatul (1) nu poate fi interpretată ca având drept scop să interzică statelor membre să introducă sau să mențină în vigoare o măsură legislativă care, pentru vânzarea către consumator a produselor din tutun prelucrat importate sau fabricate intern, impune un preț de vânzare, indicat pe banderola fiscală, cu condiția ca acest preț să fie liber stabilit de către producător sau de către importator;

65 întrucât, având în vedere răspunsul dat la cea de a doua parte a celei de a patra întrebări, nu este necesar să se răspundă la prima parte a acesteia;

Cu privire la cheltuielile de judecată

66 Întrucât cheltuielile efectuate de către Guvernul Regatului Belgiei, Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului, Guvernul Regatului Țărilor de Jos, Guvernul Republicii Italiene, Consiliul Comunităților Europene și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;

67 întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

pentru aceste motive

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările adresate de către Hof van Cassatie din Belgia prin hotărârea din 7 ianuarie 1977, hotărăște:

1) **Articolul 86 din Tratatul CEE interzice folosirea în mod abuziv, de către una sau mai multe întreprinderi, a unei poziții dominante, chiar dacă un astfel de abuz este favorizat de o dispoziție legislativă internă;**

2) **Pentru a evalua compatibilitatea cu articolul 86, coroborat cu articolul 3 litera (f) și articolul 5 al doilea paragraf din tratat, a introducerii sau menținerii în vigoare a unei măsuri naționale care impune, în momentul vânzării produselor din tutun prelucrat către consumator, respectarea prețurilor stabilite de către producător sau de către importator, este necesar să se stabilească, având în vedere obstacolele în fața schimburilor comerciale care pot rezulta ca urmare a tipului de regim fiscal căruia i se supun produsele, dacă în afara unei folosiri abuzive a unei poziții dominante pe care un astfel de regim ar putea eventual să o favorizeze, poate, de asemenea, aduce atingere comerțului dintre statele membre;**

3) **O reglementare a unui stat membru care, pentru vânzarea către consumator a produselor din tutun prelucrat, atât importate cât și produse intern, impune un preț fix care este cel care a fost liber ales de către producător sau de către importator nu constituie o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import decât dacă, având în vedere piedicile inerente generate de diversele metode de control fiscal utilizate de către statele membre, în special pentru a asigura colectarea impozitelor pentru aceste produse, un astfel de sistem de prețuri impuse poate împiedica, direct sau indirect, efectiv sau potențial, importurile dintre statele membre;**

4) **Articolul 5 din Directiva nr. 72/464/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1972 privind impozitele, altele decât impozitele pe cifra de afaceri, care se aplică consumului de produse din tutun prelucrat, nu are drept scop să interzică statelor membre să introducă sau să mențină în vigoare o măsură legislativă care, pentru vânzarea către consumator a produselor din tutun prelucrat importate sau fabricate intern, impune un preț de vânzare, respectiv prețul indicat pe banderola fiscală, cu condiția ca acest preț să fie liber stabilit de către producător sau de către importator.**

Kutscher	Sørensen	Bosco	Donner	Mertens de Wilmars
Pescatore	Mackenzie Stuart		O'Keeffe	Touffait

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 16 noiembrie 1977.

Grefier

A. Van Houtte

Președinte

H. Kutscher